سال بیست‌وسوم ■ شماره ۶۴۳۶
پنجشنبه ■ ۲۸ بهمن ۱۳۹۵

ایران

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی

editorial@iran-newspaper.com

مدیرمسئول: محمد فاضلی
سردبیر: داوود محمدی
نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ روابط عمومی: ۵-۸۸۷۶۹۰۷۴
نشانی: تهران خیابان خرمشهر- شماره ۲۰۸ صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ - روابط عمومی امور مشترکین: ۴۲۱۶۲۰۰۰
چاپ: اشراق قلم‌پارسه سازمان چاپ دانشگاه آزاد اسلامی چاپ هم‌زمان اصفهان (آنیل رسانه)
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ تلفن: ۴-۸۸۵۰۰۶۰۱ پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷
میثاقنامه اخلاق روزنامه‌نگاران ایران: www.ion.ir/news/19949.html

سخن روز

امام صادق (ع):
درخواست از دیگران؛ باعث تضعیف عزت انسان می‌شود و پرده حیای بین آنها دریده می‌شود.
(اصول کافی، ج ۳، ص ۲۱۹)

یه چیزی تو همین مایه‌ها

کل خرج جام جهانی چند؟

فریور خرابانی

وزیر رفاه دولت نهم اخیراً مصاحبه‌ای انجام داده که هرچند دیر انجام شده و تأثیر این صحبت‌ها هنوز جایش کبود است و درد می‌کند اما به درد هیچ‌جا هم که نخورد، به درد همین ستون طنز می‌خورد. ایشان خاطرات خود را از دوران وزارت در دولت نهم بازگو کرده که بنده حاضرم ادامه آنها را مجانی بنویسم. در همین حد بدانید که نامبرده گفته: «آقای احمدی‌نژاد در یکی از جلسات هیأت دولت اعلام کردند شما از امروز دیگر وزیران ایران نیستید بلکه وزیران کل جهان هستید و این دولت هم یک دولت جهانی است» این صحبت‌ها را نمی‌دانم دوستان در هیأت دولت چرا جدی گرفته‌اند؟ زمانی که دکتر این حرف‌ها را زدند چند ماه از عمر دولت گذشته بود و می‌خواستند یخ جمع بشکند و کسی احساس غریبی نکند، مزاح کرده‌اند، شما چرا جدی گرفته‌اید؟ همان مزاحی که بعداً با اقتصاد و شرایط کشور کردند. آقای کاظمی بنده از شما تعجب می‌کنم، آیا باید مصاحبه کنید و بگویید: «همین که با وجود نرخ رشد منفی اقتصادی در چشم ملت نگاه می‌کردند و از رشد نرخ اشتغال سخن می‌گفتند، خود بزرگ‌ترین انحراف بود» این یکی را حالا کمی قبول داریم، چند نفر پس از گفتن عبارت «رشد نرخ اشتغال» توی چشم ایشان زل زده‌اند تا یک نفر از رو برود و در نهایت آنها از رو رفته‌اند. اما بنده شما را دوست دارم آقای کاظمی، شما دیگر چرا؟ آیا این صحیح است که بگویید: «در سفرهای استانی که با گونی نامه‌های مردم را جمع‌آوری می‌کردند و محتوای اکثر این نامه‌ها نیز مطالبات و خواسته‌هایی بود که ترتیب اثر دادن به آنها مغایر با قانون بود». یعنی مثلاً یکی از رئیس دولت خواسته بود که یک فکری برای «چکه کردن آب از زیر سینک ظرفشویی بکند» یا یک نفر در مورد «نحوه بستن ماست!» سؤال پرسیده بود، کجای این خواسته‌ها مغایر با قانون است؟ اصلاً شما اعضای همراه ایشان در سفرهای استانی را که نگاه می‌کردید، مطالبه دیگر و در سطح بالاتری به ذهن‌تان نمی‌رسید. در پایان هم گفته‌اید: «رئیس دولت سابق زمانی گفته بود تیم فوتبال ما باید در جام جهانی جزء چهار تیم اول باشد؛ اصلاً در آن سال تیم فوتبال ما به جام جهانی نرفت» واقعاً این دیگر خیلی جای تعجب دارد، کم‌کاری‌های خودتان را به رئیس دولت سابق نسبت می‌دهید؟ کاری نداشت که یک تماس با تلفن همراه سپ بلاتر رئیس سابق فیفا می‌گرفتید، می‌گفتید: «کل خرج جام جهانی چند؟ پولش رو می‌دیم ما رو ببر توی چهارتا!» اینکه دیگر کاری نداشت، واقعاً باید بگوییم که اساساً ساختار جام جهانی مشکل دارد، شما یک بار جزوه مدیریت جهانی، بخش «فودبال» صفحه ۸۰ را مطالعه کنید، متوجه عرض بنده خواهید شد.

کیوسک

نگاه هاشمی به رسانه‌ها در «مدیریت ارتباطات»

هشتاد و یکمین شماره ماهنامه «مدیریت ارتباطات»، جلد، تیتر و پرونده رسانه خود را به بررسی نگاه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به رسانه‌ها و عملکرد رسانه‌ها پس از درگذشت او با عنوان «آیت‌الله رسانه‌مدار» اختصاص داده است. آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، رسانه‌ها و خون دل‌ها، رفتار رسانه‌ای آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نیازمند مداقه، تحلیل و تحقیق، رسانه ملی در چالش هاشمی از منظر مدیریت ارتباطات و نحوه پوشش خبری درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در ساعات اولیه: مطالعه تطبیقی دو شبکه تلویزیونی بی‌بی‌سی فارسی و شبکه خبر، تحلیل برخورد رسانه‌های مختلف با ارتحال آیت‌الله هاشمی رفسنجانی: آیت‌الله مردم در رسانه‌های مردمی، نگاهی به تیتر روزنامه‌های خرداد ۶۸ و ۲۰ دی ۹۵: روزنامه‌ها هنگام دومین ارتحال مهم تاریخ انقلاب چه کردند؟ آخرین حاشیه‌نگاری منتشرنشده پایگاه اطلاع‌رسانی آیت‌الله هاشمی از دیدار استاندار و جمعی از مدیران استان کرمان با رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام اهم مطالب این شماره است.

دریچه

درباره نمایشگاه نقاشی «وروژا»

روایت شوریدگی قوم کرد

مینا درویش
نقاش

«وروژا» در زبان کردی به معنی شورانگیز است و به چیزی اطلاق می‌شود که مایه شادی و نشاط است. «هیرو شیخ‌الاسلامی» در مجموعه نقاشی‌های خود نوعی بی‌قیدی و رهایی را به تصویر کشیده است، آنجا که تو از هر چیزی رها می‌شوی و با خود یکی می‌شوی، به رقص و پایکوبی می‌پردازی. او از فرهنگی تصویر می‌سازد که در جنگ و ستیزهایشان، در سوگواری‌ها و شادی‌هایشان با رقص و موسیقی حضور پیدا می‌کنند. از سال‌ها پیش اقوام کرد نوعی همبستگی و روحیه‌ای داشته و دارند که این فضا را در موسیقی و رقص‌هایشان که گروهی اجرا می‌کنند می‌توان بخوبی لمس کرد؛ روحیه‌ای که متأسفانه به مرور در اقوام دیگر یا خیلی کمرنگ شده یا در حال کمرنگ شدن است. مهم‌ترین ویژگی در آثار شیخ‌الاسلامی، حرکت و رهایی زنان رقصنده آنها است که می‌توان به آن اشاره کرد و بواسطه تکنیکی که برای اجرای آنها استفاده کرده، بیننده را دعوت می‌کند که به این شوریدگی ملحق شود و جزئی از این کل شود. نمایشگاه «وروژا» تا چهارشنبه ۲۷ بهمن در گالری ثالث واقع در خیابان کریمخان، بین ایرانشهر و ماهشهر، شماره ۱۴۸ دایر بود.

نوا

آغاز فعالیت دوباره عندلیبی با انتشار آلبوم «میهن»

محمد جلیل عندلیبی پس از هفت سال دوری از فضای موسیقی، با انتشار آلبوم «میهن» به خوانندگی سالار عقیلی فعالیت خود را از سر می‌گیرد. این آلبوم که اسفندماه توسط مؤسسه فرهنگی «ایران مولانا» منتشر می‌شود، دربرگیرنده قطعاتی چون صبوحی زدگان (در دستگاه اصفهان)، تکنوازی تار (درآمد اصفهان و فرود به دشتی)، میهن ای میهن، تکنوازی تار (دستگاه شور)، وطنم خوش‌تر، در این عشق بمیرید (شور و اصفهان) است که نوازندگانی چون امیرحسین رضا (تکنواز تار)، زنده یاد پارسا احتشامی‌پور (تکنوازنی)، سانوا عندلیبی (تکنواز عود) و سالار عندلیبی (تکنواز تنبک) در همراهی با ارکستر مولانا به رهبری ارکستر محمد جلیل عندلیبی به اجرا پرداخته‌اند که ژاله صادقیان نیز به عنوان گوینده در آن حضور دارد.

به مناسبت چهلمین روز درگذشت «آیت‌الله»

عکس‌نوشت

هاشمی؛ نماد یک نهاد

سید محمدصادق خرازی

با درگذشت آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی اسلام عالمی مصلح، ایران عاشقی مصمم، انقلاب اسلامی مبارزی فداکار و رهبری، همسنگری وفادار را از دست دادند، اما مرگ چنین خواجه نه کاریست خرد آنکه گنج زری بود در این خاکدان. آنچه خلأ حضور هاشمی رفسنجانی را محسوس‌تر و فقدان نقش او را ملموس‌تر می‌کند دلیلش آنست که هاشمی نهادسازی بود که سرآخر خود نماد این نهادها شد.

در شباهتی کم‌نظیر بین هاشمی رفسنجانی با الگوی تاریخی خود امیرکبیر، یک ویژگی مشترک قابل بیان است: تعلق هر دو مقام به نهادسازی؛ آن یکی دارالفنون ساخت و این یکی دانشگاه آزاد ساخت. آن یکی در جوانی در معاهده ارزنة‌الروم به حراست از مرزهای ایران برخاست و این یکی در جنگ با عراق به دفاع از تمامیت ارضی مملکت پرداخت. آن یکی پایه قراولخانه را نهاد و این یکی بنیان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را گذاشت. آن یکی در برخورد با فرقه بابی‌ها حامی مذهب تشیع شد و این یکی در برخورد با فتنه انحرافی‌ها و خرافی‌ها یاور دین شد. و آخرین شباهت درگذشت در استخر کوشک تهران در شب سالگرد قتل امیرکبیر در حمام فین کاشان بود. هاشمی یک هفته پس از پیروزی انقلاب، موافقت امام راحل را با تشکیل حزب جمهوری اسلامی جلب کرد با این استدلال که نظام جدید برای اداره نیازمند تشکیلات منسجم است. حتی در مقطعی که مطلع شد امام تصمیم به تأسیس نهادی گرفتند که به اختلافات مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان پایان دهد، همراه با سران قوا نامه‌ای خدمت ایشان نوشته و با حمایت از این تصمیم خواستار تسریع اجرای آن شدند که مجمع تشخیص مصلحت نظام تأسیس شد. در دوره جنگ هم گاه کلاه و لباس نظامی بر تن در جبهه‌ها فرماندهی می‌کرد یا عمامه بر سر، در تهران به تأمین ادوات جنگ و تمشیت امور مملکت می‌پرداخت. حتی فرماندهی جنگ را نیز به نهادی تبدیل کرد که اختلافات سپاه و ارتش را رفع می‌کرد. در سرنوشت‌سازترین تصمیم مجلس خبرگان رهبری نیز با ایفای نقشی تاریخی، این نهاد را از بحران تصمیم‌گیری یا اختلاف نجات داد.

هاشمی در هر مقام و موقعیتی، به آن نهاد قدرت می‌بخشید؛ این توانایی افزون بر قدرت فردی و ذکاوت تشکیلاتی هاشمی، ریشه در باور به بارور شدن نهادهایی داشت که انقلاب ایران در مرحله تأسیسی و تثبیتی نیازمند آن بود. هیچ مسئولیتی برای او علی‌السویه نبود، به همین جهت تمام توان خود را معطوف به کارآمدی نهادی می‌کرد که مسئولیت آن را بر عهده داشت. به همین دلیل نهادها به سیاق شخصیت او در می‌آمدند؛ با او معنا می‌گرفتند و معنا می‌دادند. حتی اصرار هاشمی به قبول قطعنامه ۵۹۸ و پایان جنگ نیز به همین روحیه سازنده او برمی‌گشت؛ اینکه جنگ با یک پیروزی به پایان برسد تا سرمایه‌ها صرف عمران کشور شود؛ او بقای انقلاب را نه در استمرار بیشتر جنگ که در استقرار زودتر صلح می‌دید که انقلاب با عبور از مرحله تدافعی و تخریبی وارد عصر سازندگی و اصلاحات ساختاری شود. به همین دلیل فرمانده جنگ، تبدیل به مبتکر صلح شد؛ چون تعهد به ساختار نظامی داشت که فراهم کردن اسباب رونق کار و رفاه زندگی را به مردم وعده داده بود؛ چون نظامی را می‌خواست که امام با وعده آبادانی خرابی‌های گذشته ساخته بود. به همین دلیل با اطمینان از اینکه جهان صدام را در جایگاه متجاوز خواهد نشاند، جنگی را پایان داد که خود فرماندهی‌اش را برعهده داشت.

اما آخرین نهادی که هاشمی ساخت «نهاد هاشمی» بود؛ هاشمی به مثابه نماد نهاد اعتدال، مدارا و سازندگی. فقدان هاشمی غیبت یک فرد یا مقام نیست بلکه خسارت پایان کارکرد فرد - نهاد ویژه‌ای است که در سیاست ایران فصل نویی گشود؛ زبان سکوت زبان میانه روی که برخلاف تصور عامه همواره مداراگر نبود؛ با تفرقه و انحراف مدارا نکرد؛ انشقاق و انفکاک را برنتافت و با نهادسازی سعی در تلفیق و تجمیع داشت تا تفریق و تفسیق. مجمع تشخیص مصلحت نظام بهترین گواه سیاق مدیریتی هاشمی بود که چگونه با مدارا نخبگان سیاسی و اقتصادی چپ و راست ایران را کنار هم نشاند و کارکرد فراجناحی آن را حفظ کرد. دولتش نیز مجمع چپ و راست بود در عصری که سازندگی، حذف برنمی‌تافت، هاشمی نشان داد که در ایران می‌توان فرد را به مثابه یک مکتب دید؛ همانگونه که شهید آیت‌الله بهشتی به تعبیر امام راحل «به تنهایی یک ملت بود»، هاشمی نیز به تعبیری به تنهایی یک مکتب بود؛ یک نهاد که در انقلاب ایران نقش ایجابی خود را با اتکا به هوش ذاتی و هوشیاری انقلابی بخوبی ایفا کرد.

چنین نهاد فردی متکی به خصائل نیکوی اخلاقی بود؛ اینجانب که در دوران جنگ به‌صورت مرتب توفیق دیدار و مصاحبت با ایشان را داشتم شاهدم که با سکوت و دقتش به مخاطب اعتماد به نفس عمیقی می‌داد. در دیدارهایش نه غروری داشت و نه رفتاری صعب که مخاطب زبان خودش را مهار و خودسانسوری پیشه کند. به افراد اجازه ابراز نظر و عقیده می‌داد که با اعتماد و عزت‌نفس کامل نقد کنند حتی نقد رفتار خودایشان را! مکلف بود حرف و نقدش را بگوید بی‌آن‌که ذره‌ای از تبعیت از رهبری عدول کند؛ این الگوی آموزنده‌ای برای سیاستمداران و مسئولان است. هاشمی مرد انتخاب‌ها بود؛ در همه ادوار زندگی با محک آرای مردم بر کرسی مسئولیت نشست؛ در انتخابات مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری و ریاست جمهوری قریب به پنجاه میلیون بار نام وی در برگه‌های آرای مردم نوشته شد. از شکست، پیروزی می‌آفرید و از پیروزی، افتخارات ملی را رقم می‌زد.

پس از ویرانی‌های جنگ، همه ایران را کارگاه ملی کرد برای سازندگی و پیشرفت و آبادانی. هاشمی سیاستمداری ایستاده بود؛ تا واپسین ساعات حیات و چه بسا در هنگامه وداع ایستاده بود؛ هرگز ننشست. هرگز خود را از معماری انقلاب بازنشسته نکرد. ایستاده رفت و ایرانی به احترامش ایستاد.

اذان ظهر ۱۲/۱۸	اذان مغرب ۱۸/۰۶	نیمه شب شرعی ۲۳/۳۶	اذان صبح فردا ۵/۲۴	طلوع آفتاب فردا ۶/۴۸

تبریز	تهران	مشهد	اهواز	بندرعباس	یزد	شیراز	رشت
۱-	۱۲	۱۵	۲۱	۲۲	۲۱	۱۱	۶
۷-	۵	۳	۹	۱۸	۷	۸	۱

یک نکته از هزاران

درباره منشور حقوق شهروندی-۴۲

رعایت حریم خصوصی در تریبون‌ها

محمد فاضلی
استاد دانشگاه بهشتی

من تلاش می‌کنم هر روز درباره یکی از حقوق تصریح‌شده در منشور حقوق شهروندی بنویسم. نوشته‌ها و گفته‌های ما درباره حقوق شهروندی در عصری که همگان از طریق شبکه‌های اجتماعی می‌توانند وارد گفت‌وگوی فراگیر شوند، مؤثر خواهد بود. اگر مایل بودید، شما هم این نوشته‌ها را با دیگران به اشتراک بگذارید.

■ **روز چهل‌ودوم**

ماده ۴۲- حق شهروندان است که حرمت و حریم خصوصی آنها در رسانه‌ها و تریبون‌ها رعایت شود. در صورت نقض حرمت افراد و ایجاد ضرر مادی یا معنوی، مرتکبین طبق مقررات قانونی مسئول و موظف به جبران خسارت هستند.

درک منظور ماده ۴۲ منشور حقوق شهروندی برای ایرانیان کار دشواری نیست. مردم عادی و حتی برخی عالی‌ترین مقام‌های سیاسی نیز طعم تلخ و گزنده رعایت نشدن حریم خصوصی و حرمت خود در رسانه‌ها و بالاخص مهم‌ترین رسانه کشور را چشیده‌اند. روحانیون عالی‌رتبه‌ای نظیر مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی و حجت‌الاسلام علی‌اکبر ناطق نوری دو نمونه نقض حریم خصوصی و حرمت خود هستند. بقیه مردم اعم از هنرمندان، ورزشکاران، وزیران دولت و بسیاری دیگر در مواقع گوناگون هدف هتک حرمت و حریم خصوصی در رسانه قرار گرفته‌اند. آن‌چه رسانه‌ها را در هتک حرمت و حریم خصوصی افراد جسور می‌سازد، وجود حریم‌های امن برای رسانه است. نظریه مبادله در جامعه‌شناسی به درک این مسأله البته ساده کمک می‌کند. رفتاری تکرار می‌شود که پاداش دریافت کند. عدم رسیدگی منصفانه و منجر به مجازات‌های بازدارنده به مصادیق هتک حرمت و حریم خصوصی افراد، برخی رسانه‌ها را در تجاوز به حریم‌های افراد جسور ساخته است. بنابراین اگرچه دولت منشور حقوق شهروندی را اعلام کرده و متعهد شده، اما این قوه قضائیه است که در تضمین اجرای ماده ۴۲ منشور نقش اصلی را برعهده دارد. دولت می‌تواند با ارائه آموزش‌های شهروندی و اطلاع‌رسانی گسترده، مردم را نسبت به حقوق قانونی خود در قبال مصادیق نقض ماده ۴۲ آگاه سازد. دولت می‌تواند به زمینه‌سازی برای آگاهی عمومی درباره الزامات ماده ۴۲ کمک کرده و ابزارهای در دست خود، از جمله ابزارهای مالی، برای بازداشتن رسانه‌ها از نقض ماده ۴۲ اقدام کند.

آخر هفته بازار فرهنگ

■ **نمایش آثار «آراپیک باغداساریان»**

گالری «آ» واقع در خیابان کریمخان زند، ابتدای شهید عضدی، کوچه ارشد، شماره ۷ در تازه‌ترین طرح خود با عنوان «طراح ستاره دار» فرصتی فراهم آورده تا بسیاری آثار به جا مانده از آراپیک باغداساریان از فردا تا ۱۰ اسفند در معرض دید همگان قرار داده شود.

■ **همایش «گفت‌وگو و تمدن در اندیشه امام موسی صدر»**

همایش «گفت‌وگو و تمدن در اندیشه امام موسی صدر» با سخنرانی محسن الویری، شریف لکزایی و محمد باغستانی امروز ساعت ۱۰ صبح در پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی واقع در قم، خیابان معلم برگزار می‌شود.

■ **میزبانی آرت‌سنتر از نقاشی‌های شاعرانه «ترقی‌جاه»**

نمایشگاهی از آثار «محمدعلی ترقی‌جاه» فردا عصر در آرت‌سنتر باغ به نشانی بلوار اندرزگو، خیابان سلیمی شمالی، شماره ۱۴۵، باغ انجمن خوشنویسان افتتاح می‌شود.

■ **ششمین نمایشگاه فروش آثار چند نسل هنرمندان معاصر ایران**

نمایشگاه فروش آثار چند نسل هنرمندان معاصر ایران برای ششمین سال متوالی، با مشارکت ۷۹ هنرمند روز و حضور بیش از ۲۰۰ اثر تجسمی، فردا ساعت ۱۶ تا ۲۱ در نگارخانه لاله واقع در خیابان فاطمی، ضلع شمالی بوستان لاله گشایش می‌یابد که تا ۲۵ اسفند برپا خواهد بود.

■ **«سال‌های ونکوور» در گالری شکوه**

نقاشی‌های تازه حجت شکیبا و همسرش مینا شکیبا فردا ساعت ۱۶ تا ۲۰ به روی دیوار گالری شکوه در خیابان فرمانیه، بلوار اندرزگو، کوچه سلیمی شمالی، کوچه امیرنوری، شماره ۱۹ می‌روند که به مدت ۶ روز ادامه خواهد داشت.

■ **رونمایی «محله کودکی» در شهر کتاب فرشته**

مجموعه داستان‌های برگزیده دوره دوم جایزه فرشته با عنوان «محله کودکی»، امروز ساعت ۱۷ در شهر کتاب فرشته واقع در خیابان شریعتی، پایین‌تر از پل صدر، شماره ۱۶۷۱ رونمایی می‌شود.

■ **نمایش «رویای مردگان» در گالری دلگشا**

«رویای مردگان» نمایشگاه نقاشی مهسا محمدی است که از جمعه ۲۹ بهمن ساعت ۱۶ در گالری دلگشا واقع در خیابان کریم‌خان زند، خیابان ایرانشهر، کوچه مهاجر، شماره ۳۰ به نمایش در می‌آید.

نگاره

هانی انصاری

عمادالدین حسنی برقعی مشهور به عماد خراسانی
(۲۸ بهمن ۱۳۸۲- ۱۳۰۰)

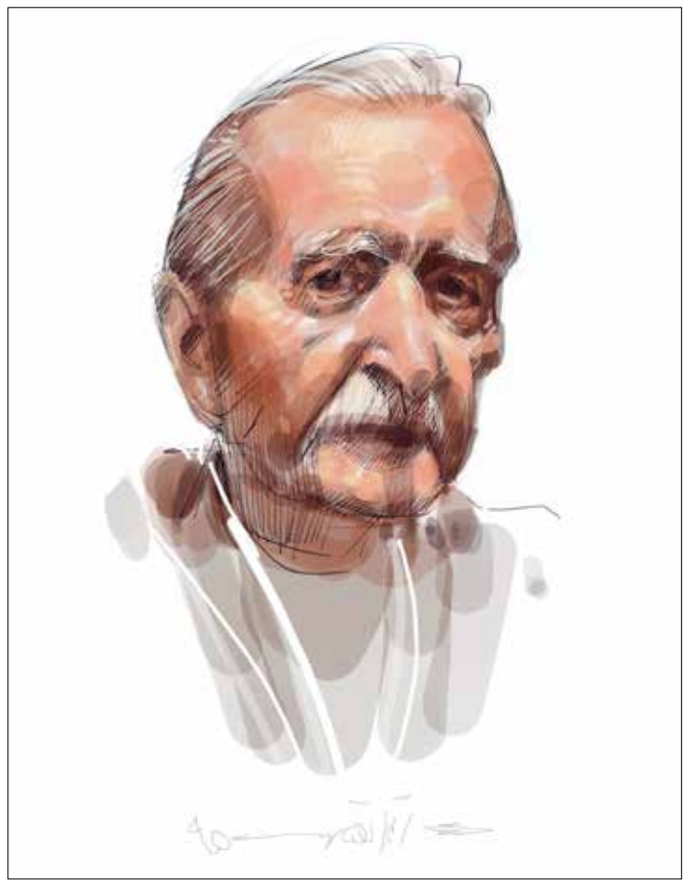

عدد

۱۵ نویسنده ایتالیایی در راه تهران

رایزن فرهنگی ایتالیا در ایران از حضور ۱۵ نویسنده از ایتالیا در ایام برگزاری سی‌امین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران خبر داد. کارلو چروتی دیروز در نشست ترجمه شفاهی که در مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران برگزار شد، گفت: پیشنهاد میهمان ویژه شدن کشور ایتالیا در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران مورد استقبال مقامات ایتالیا قرار گرفت و با جدیت آن را دنبال می‌کنند.

۲ داور ایرانی در جشنواره فیلم ونزوئلا

جشنواره فیلم «روز کوتاه» ونزوئلا در کاراکاس پایتخت این کشور برگزار می‌شود. بلال طاهری و پویا ظریف؛ داوران این جشنواره از ایران هستند که به همراه داوران بین‌المللی دیگر به قضاوت در این رویداد می‌پردازند و آرجنیس هررا سانچز دبیر این جشنواره است.

با من به تهران بیایید

نصرالله حدادی

حکایت پراید و پسته

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نگاه غالب و ارزشی جامعه، دوری گزینی از تجملات بود و با بروز جنگ تحمیلی، طبیعی بود که برخی مضایق اقتصادی رخ داده و صرفه‌جویی و قناعت و ساختن با وضع موجود، ملکه ذهن اکثریت مردم شود. اگر نگاهی به میزان مهریه مزدوجین قبل و سال‌های اول انقلاب بیندازید، کمتر خبری از «سکه» می‌توانید در آنها بیابید و اکثر متمولان برای به‌رخ کشیدن موقعیت اجتماعی خود، درخواست «پشت‌قباله انداختن» زمین و باغ و املاک و مستغلات در سال‌های قبل از انقلاب داشتند و وجه رایج کشور، به میزان توافق شده، در عقدنامه‌ها نوشته می‌شد و پس از پایان جنگ تحمیلی و تغییر و نحوه زندگی مردم و تورم‌های هرساله و بعضاً بالای سی، چهل درصد، پای سکه را به میدان ازدواج جوان‌ها کشید و «اسعار» خارجی، همراه با سکه، پهلوان میدان شدند، هرچند که در برهه‌ای نیز «پیکان سفید یخچالی» ملاک قیمت‌گذاری روی بسیاری از کالاها و حوائج مردم شده بود و مبارزه‌گاه و بی‌گاه دولت‌ها - بخصوص در دوران سازندگی - باعث حصر و دستگیری دلالان ارز می‌شد، اما دلالی ارز و دلار هرگز «ورنیفتاد» و مثلاً در سبزه‌میدان و زیر پل حافظ، تا دلتان بخواهد، بودند افرادی که دسته‌ای اسکناس یا بسته‌ای دلار و پوند و مارک را به آیندگان و روندگان نشان می‌دادند و این در حالی بود که عمده صرافی‌های تهران، حوالی میدان فردوسی به کار خرید و فروش اشتغال داشتند و حتی در حاشیه خیابان‌های منوچهری و فردوسی، بودند افرادی که با یک جعبه آینه چهل در چهل که عمقی در حدود ۱۰ تا ۱۵ سانت داشت و با شیشه، در آن شکل می‌گرفت، به خرید و فروش اسکناس‌های نو - بخصوص در روزهای پایانی سال - مشغول بودند و از آنجا که خرید و فروش پول در باور عموم مردم و کسر کردن مقداری از آن، هنگام تعویض، را تلقی می‌شد، چندان مطلوب نبود و فقط در مورد پول‌های کشورهای دیگر مصداق می‌یافت و در روزگار ما مذموم بودن این شغل و تنزیل سکه و پول، چندان قباحت ندارد و غلغله هر روزه در سبزه میدان تهران، بهترین مدعاست.

در دوران اصلاحات، در برهه‌ای حتی شاهد کاهش قیمت سکه بودیم و با توجه به پایین بودن قیمت نفت در بازارهای جهانی، شاهد تب و تاب چندانی در نوسان ارز و کاهش ارزش ریال نبودیم، اما طی سال‌های ۹۰ به بعد، از هم‌گسیختگی کارها، کاربدانجار سانده که به یکباره اتومبیل پراید، ملاک و میزان قیمت‌گذاری‌ها شد و قیمت آن به ناگاه، از شش و نیم تا هفت میلیون کمپانی، به بالای ۲۱ میلیون تومان رسید و لطیفه‌هایی که درباره پراید و پسته در روزهای آخر سال ۱۳۹۱ ساخته می‌شد، حتماً به‌خاطر و ذهن بسیاری باقی‌مانده است و ارزش پول ملی چنان دستخوش نزول و بحران شد که روی تمامی تورم‌های قبل از خود را سفید کرد و عجیب‌تر این بود که حامیان تفکرات حاکم در آن روزها، این روزها که شمشیر را برای دولت اعتدال از رو بسته‌اند، علاوه بر آنکه بر سر قدرت بودند، ککشان نیز نگزید، بخصوص جوان کم سن و سالی که بریکی از دو کمپانی تولیدکننده خودرو، ریاست داشت و از اجزای آن دولت به حساب می‌آمد و مدعی طراحی «پلتفرم» خودرویی است که امروز تقریباً با ۲۵ میلیون تومان به دست مردم می‌رسد در حالی که در واپسین سال‌های دولت اصلاحات همانند این خودرو قیمتی بیش از هفت میلیون تومان نداشت و عمده این گرانی‌ها رهاورد کسانی است که مدعای اداره جهان را داشته و حتی برای موجودات ناشناخته کرات دیگر، نسخه‌پیچی می‌کردند و وعده می‌دادند تا پایان عمر دولت‌شان، نه فرد بیکاری پیدا می‌شود، نه فقیری در کار خواهد بود و شاهکار «مسکن مهر» همه را صاحب سرپناه خواهد کرد و هزاران طرح برروی کاغذ را کلنگ زدند و امضا کردند و حتی جاده نیمه‌کاره مرزن‌آباد تا چالوس را افتتاح کردند، تا بگویند قصد دوطبقه کردن جاده، حد فاصل نور تا رامسر را دارند و خدا می‌داند اگر این طرح‌های بنیان‌کن - همچون توسعه فرودگاه بی‌خاصیت رامسر - اجرایی می‌شد، باید شاهد چند درصد تورم دیگر بر آن تورم‌های کمرشکن می‌بودیم و امروز با گوشت و پوست و خون خود در می‌یابیم فاجعه سوءمدیریت، عوام سالاری و کارهای بدون مطالعه و تخصص، تا به کجا زندگی را بر مردم سخت می‌گیرد.

امروز سکه‌های پانصد ریالی ضرب می‌شود و من به یاد دارم سکه «۱۰ شاهی» را و هرچه اسکناس تبدیل به سکه شد، از ارزش پول ملی کاسته شد. نباید فراموش کنیم قیمت ارزهای خارجی، طی سال‌های پس از انقلاب در بازار جهان گران شده و بخشی از آن طبیعی است، اما پذیرش آنچه پس از قبول قطعنامه ۵۹۸ رخ داد، بعید است و باید حتماً در تقویت پول ملی بکوشیم، همان گونه که شاهدیم، به‌رغم اوج‌گیری قیمت دلار در پایان سال میلادی ۲۰۱۶ شاهد نزول نسبی آن هستیم، این عمل لازم، اما کافی نیست و نباید امور روزمره مردم را به ارزهای خارجی گره زد. با نفت بشکه‌ای ۱۵۰ دلار و درآمد ۸۰۰-۷۰۰ میلیارد دلاری فقط مغزهای خلاق! می‌خواست که آن چنان کند. چشمانمان را باز کنیم و خوب گوش کنیم، تا بار دیگر به‌مهلکه نیفتیم.

ایران ما

اژدها پیکر لار؛ قلعه‌ای با طلسم کیانی

رضا سلیمان‌نوری

قلعه اژدها پیکر در شهر لار در استان فارس قرار دارد. قدمت این قلعه که به دلیل شباهت به اژدها بدین نام معروف شده، با توجه به یافته‌های موجود، به دوره پیش از اسلام می‌رسد و تا یک قرن پیش این قلعه مسکونی بوده است. قلعه اژدها پیکر با طول ۷۰۰ و پهنای ۱۷۰ متر روی یک سطح مرتفع قرار گرفته و بین این تپه و تپه‌ای که قلعه نارین روی آن ساخته شده، دره‌ای تنگ وجود دارد که مسیر رودخانه فصلی «وروند» در آن واقع است. استحکامات و تأسیسات داخلی این قلعه چنان محکم و استوار بوده است که در قدیم آن را طلسم کیانی می‌نامیدند.